

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Damiaanschool te KORTRIJK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	18655
Instelling	Vrije Basisschool Damiaanschool
Directeur	Hans LIBBRECHT
Adres	Pottelberg 15_A - 8500 KORTRIJK
Telefoon	056-21.67.14
Fax	056-20.64.39
E-mail	damiaanschool@kbkscholen.be
Website	www.damiaanschoolkortrijk.be
Bestuur van de instelling	VZW KBK
Adres	Plein 9 - 8500 KORTRIJK
Scholengemeenschap	Katholieke Basisscholen Kortrijk
Adres	Plein 9 - 8500 KORTRIJK
CLB	Vrij CLB Groeninge
Adres	Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-12-2014, 02-12-2014, 04-12-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-12-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	18-12-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Philippe DECRUYNAERE
Teamleden	Johan LAMOTE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Evaluatiepraktijk.....	16
4.2 Rapporteringspraktijk.....	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?.....	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 'Damiaanschool' gelegen in Kortrijk. Deze school met een uitgesproken familiaal karakter telt vier kleutergroepen en zes lagere klassen en situeert zich aan een belangrijke invalsweg naar het Kortrijkse stadscentrum. Deze inplanting zorgt ervoor dat nogal wat kinderen van pendelende ouders er school lopen. De school speelt hier uitdrukkelijk op in door ruime opvangmogelijkheden te organiseren. In de onmiddellijke nabijheid van de school is een vrij groot kinderdagverblijf en een tehuis voor de opvang en begeleiding van minderjarigen. Enkele kinderen uit dit begeleidingscentrum zijn ingeschreven in de Damiaanschool. Het schoolteam stelt alles in het werk om de kinderen een goed gestructureerd school- en klasklimaat te bieden. De directeur en de meeste leerkrachten hebben een ruime onderwijservaring en werken al meerdere jaren in de school. Enkele onderwijzers zijn nieuw op school en minder lang actief in het onderwijs. Op basis van het vooronderzoek van 24 november 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze eveneens de resultaten van het schoolteam om voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie met de leerlingen de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen evaluatiepraktijk en rapporteringspraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving. Het erkenningsonderzoek van de onderwijsdoelstellingen in de kleuterafdeling wijst uit dat de school de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in voldoende mate nastreeft. Voor beide leergebieden plannen alle kleuteronderwijzers hun aanbod op een gevarieerde en evenwichtige wijze. Ze streven ernaar om boeiende en uitdagende thema's uit te werken die de kinderen van de oudste kleutergroep soms zelf aanbrengen. Binnen elk thema kiezen ze bewust voor activiteiten die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Alle leerkrachten zorgen voor een gezellige en aantrekkelijke klasinrichting. Tevens daagt een veelheid aan ontwikkelingsmaterialen de kleuters uit tot verkennen en ontdekken. De kleuteronderwijzers benutten meerdere observatie- en overlegmomenten om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Samen met het zorgteam bieden ze gerichte ondersteuning aan. Ze kunnen hun evaluatiepraktijk echter nog breder en gericht uitbouwen. Het kindvolgsysteem heeft duidelijk nog groei mogelijkheden. Ook het risico op didactische vervroeging dient nauwgezet bewaakt te worden. Het erkenningsonderzoek van de onderwijsdoelstellingen in de lagere afdeling toont aan dat het schoolteam de eindtermen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie met de leerlingen in voldoende mate bereikt. Zowel de onderwijspraktijk als de getoonde outputgegevens bevestigen dit. Voor beide leergebieden vertrouwen de onderwijzers voor de toepassing van het leerplan vooral op onderwijsleerpakketten. Het consequente gebruik ervan verzekert in grote mate een gelijkgerichte aanpak, en een aanvaardbare spreiding van het aanbod over de verschillende groepen. Binnen het leergebied Nederlands is er in alle klassen een vrij goed evenwicht tussen de verschillende domeinen. Niettegenstaande de klasleerkrachten het onderwijsgebeuren vaak uitdrukkelijk sturen, is er voldoende aandacht voor de ontwikkeling van de spreek- en luistervaardigheden van de kinderen. Daarnaast zijn er op schoolniveau heel wat waardevolle initiatieven om het leesplezier bij de leerlingen te stimuleren. Voor wereldoriëntatie volgen de onderwijzers vrij strikt de jaarplanning van het onderwijsleerpakket. Hierdoor zijn er voldoende garanties dat alle domeinen evenwichtig aan bod komen. Alle onderwijzers streven naar werkelijkheidsgericht onderwijs maar de kinderen krijgen in enkele klassen minder kansen om zelfstandig of in groep de leerinhouden te verkennen en te verwerven. Ook de integratie van ICT-vaardigheden in de lessen wereldoriëntatie heeft nog groei kansen. De onderwijzers volgen de prestaties van hun leerlingen voor beide leergebieden hoofdzakelijk op door middel van toetsen. Ook in de lagere afdeling ondersteunen de zorgleerkrachten de kinderen regelmatig en vrij doelgericht. Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk en de rapporteringspraktijk toont aan dat het schoolteam voor beide processen niet kan terugvallen op een duidelijke en bruikbare visie. Niettemin maakt het kwaliteitsonderzoek duidelijk dat de school heel wat inspanningen levert om in beide afdelingen de leerprestaties van de kinderen doelgericht te evalueren en de ouders behoorlijk te informeren over de vorderingen van hun kind. In de kleuterafdeling krijgen de

ouders tijdens formele en informele gesprekken informatie over de evolutie van hun kleuter. In de lagere afdeling vormen diverse toetsen de basis voor de rapporteringspraktijk. Het schoolteam onderzocht echter nooit eerder of de huidige evaluatiepraktijk voldoende betrouwbaar is en alle ontwikkelingsaspecten correct in kaart brengt. Ook de sterktes en zwaktes van de vrij recent vernieuwde rapportering in de lagere afdeling bracht het schoolteam nog niet in kaart. De hardwerkende directeur vormt samen met de toegewijde zorgcoördinator de ruggengraat van het schoolbeleid. Alle teamleden waarderen het beleidsteam voor hun gedrevenheid, deskundigheid en doelgerichte aanpak. Samen voeren ze een beleid dat afgestemd is op een gestructureerde leer- en leefomgeving voor de kinderen en de leerkrachten. De leraren voelen zich voldoende betrokken bij het schoolbeleid waardoor het team duidelijk gemotiveerd is om 'samen school te maken'. Het beleidsteam tracht ook zoveel als mogelijk alle leraren te betrekken bij het nemen van beslissingen. Dit komt de sfeer en het werkklimaat in deze familiale school zeker ten goede. Een duidelijke selectie en planning van de schoolprioriteiten en praktische afspraken omtrent gerichte sturing zijn haalbare werkpunten voor het beleidsteam. Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wijst uit dat de school op dat vlak systematisch de tekorten of de aandachtspunten opspoort en wegwerkt, eventueel tussentijdse oplossingen zoekt en aandacht heeft voor proactieve acties. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken. Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. De onderwijsinspectie geeft een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de 'overige erkenningsvoorwaarden'. Zowel voor de kleuter- als voor de lagere afdeling formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Zij waardeert de inspanningen die het schoolteam doet om plichtsbewust en met veel enthousiasme zijn maatschappelijke opdracht waar te maken. Zij is ervan overtuigd dat het schoolteam de geformuleerde aanbevelingen in overweging zal nemen om de kwaliteit van het onderwijs in de toekomst verder te optimaliseren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands bij de kleuters in voldoende mate na. De teamleden zorgen voor een evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Alle teamleden creëren een krachtige leeromgeving en de geïntegreerde thematische aanpak is sterk. De klasorganisatie en de beschikbare ontwikkelingsmaterialen dragen in belangrijke mate bij tot kwaliteitsvol nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie bij de kleuters in voldoende mate na. De meeste domeinen komen voldoende geïntegreerd aan bod in de planning, bij de uitwerking van de thema's en tijdens de dagelijks weerkerende activiteiten. De kleuteronderwijzers creëren een krachtige leeromgeving waarin kleuters voldoende kansen krijgen om de werkelijkheid te ontdekken en te exploreren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers gebruiken verschillende referentiekaders om hun onderwijsaanbod te plannen. Ze hanteren een koepel eigen instrument maar gebruiken de leerplannen in toenemende mate om de doelgerichtheid van het onderwijsleeraanbod te verhogen. Een weloverwogen gebruik van beide referentiekaders kent echter nog een duidelijke groeimarge. Daarnaast beschikken de kleuteronderwijzers ook over hoeken- en activiteitenfiches gekoppeld aan ontwikkelingsaspecten en soms ook aan leerplandoelen. Alle leerkrachten werken met een jaarplan bestaande uit vaste, kalendergebonden en andere thema's. Het thematische aanbod sluit aan bij de leefwereld van de kleuters. Nu en dan spelen de kleuteronderwijzers gericht in op de groepsdynamiek en vooral bij de oudste kleuters bepaalt de interesse van de kinderen meestal de uitwerking van een thema. Voor de inhoudelijke invulling van de thema's vertrekken de kleuteronderwijzers van een brainstorming van mogelijke activiteiten waarbij ze de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kleuter en een evenwichtig aanbod vooropstellen. De domeinen van de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie komen in de verschillende thema's evenwichtig en geïntegreerd aan bod. Om het activiteiten aanbod te optimaliseren, putten de kleuteronderwijzers uit verschillende bronnen. Ze stimuleren de kleuters tot actief taalgebruik in verschillende sociale interacties en situaties. Eveneens brengen ze de kleuters bewust in situaties die hen uitnodigen om taal actief te gebruiken. Bij de jongste kleuters is het gebruik van een klaspop voor de taalstimulatie goed ingeburgerd. Een ontwikkelingsstimulerend materiaal aanbod bevordert in ruime mate de kansen om op een spontane wijze tot interactie te komen. Voor het domein lezen

is er een aantrekkelijk en voldoende actueel boekenaanbod. Bij de oudste kleuters voorzien de kleuteronderwijzers verschillende doelgerichte activiteiten rond ontluikende geletterdheid. Het team van de kleuterafdeling gebruikt eveneens een specifieke methodiek om de schrijfvaardigheid te oefenen. De klassikale aanpak om jonge kinderen vertrouwd te maken met bepaalde schrijfpatronen houdt een reëel risico op didactische vervroeging in. In de uitwerking van de thema's is er voldoende evenwicht tussen de verschillende domeinen van het leergebied wereldoriëntatie.

De sociale opvoeding viseert de ontwikkelingsdoelen van mens en maatschappij. Voor de ontwikkeling van de tijdsbegrippen en –beleving zijn er meerdere schoolafspraken. Kalenders en doelgerichte activiteiten zetten de kleuters aan om gebeurtenissen chronologisch te ordenen en greep te krijgen op tijdsaspecten. De ontwikkelingsdoelen van het domein ruimte streven de kleuteronderwijzers enigszins informeel en minder doelgericht na.

Uit de klasobservaties blijkt dat kleuters kansen krijgen tot waarnemen, exploreren en experimenteren in allerlei realistische situaties. Ze kunnen daarbij al handelend begrippen ervaren, zowel tijdens het begeleid aanbod als in de speelleerhoeken. Het levensecht en werkelijkheidsgericht karakter van het aanbod blijkt verder uit de culturele of andere leeruitstappen in de nabijheid van de school. Er is oog voor een doordachte aankleding van de klas waarbij de kleuteronderwijzers de speelleerhoeken doelgericht verrijken. In een aantal groepen zijn er mogelijkheden die de kleuters toelaten om zelf initiatief te nemen en actief zelfontdekkend te leren.

De thematische benadering van het onderwijsaanbod zorgt ervoor dat de kleuteronderwijzers de doelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in samenhang met de doelen van andere leergebieden nastreven. Ze slagen er goed in om de kleuters op een speelse en ongedwongen manier ruime ontwikkelings- en ervaringskansen te laten opdoen.

De kleuteronderwijzers maken voldoende afspraken over de inhoudelijke invulling van de gemeenschappelijke thema's. Daarnaast dragen de kleinschaligheid van de school en het veelvuldig informeel overleg tussen de kleuteronderwijzers ertoe bij dat zij intuïtief de verticale samenhang in het onderwijsaanbod bewaken en hiaten en overlappings vermijden.

Kleuters krijgen geregeld opdrachten of probleemstellingen waarbij de kleuteronderwijzers hen aanmoedigen om zelfstandig oplossingen te zoeken. Eenvoudige stappenplannen bij de jongste kleuters bevorderen de goede gewoontevorming. Naarmate kleuters ouder worden, krijgen ze een meer actieve rol in de keuzebepaling. Met de introductie van het keuzebord leren ze immers kiezen en beslissingen nemen.

Bij de oudste kleuters hanteren de leerkrachten een methodiek waarbij de kleuters verantwoordelijk zijn om binnen een vooropgestelde periode een aantal taken af te werken.

Tevens nemen alle kleuteronderwijzers initiatieven die de zelfredzaamheid van de kleuters bevorderen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De kleuteronderwijzers gaan zorgvuldig om met de onderwijstijd. Het schoolleven en de klaswerking verlopen ordelijk en gestructureerd. Zo goed als alle kleuteronderwijzers hebben een rijke ondervinding en creëren een rustig en veilig klasklimaat waarin kleuters zich spontaan uiten en wereldoriënterende ervaringen kunnen opdoen. De kleuteronderwijzers begeleiden zowel hun groep als de individuele kleuter op een deskundige en hartelijke wijze.

Uit de klasobservaties blijkt dat alle teamleden een begeleidingsstijl hanteren die

erop gericht is de ontwikkeling van de kleuters te stimuleren. Begeleid werken en zelfstandig spel in verschillende hoeken behoren tot de dagelijkse klaspraktijk.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In alle klassen zijn voldoende aangepaste ontwikkelingsmaterialen aanwezig om de kleuters voldoende ervaringskansen te bieden en de leerplanrealisatie mogelijk te maken. De lokalen ogen fris en hebben structuur, waardoor ze een uitnodigende en uitdagende leeromgeving onderbouwen.
In alle klassen zijn prentenboeken aanwezig die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuter. In verschillende klassen is de boekenhoek aantrekkelijk ingericht en worden kleuters hierbij actief betrokken. Het is de gewoonte om in aansluiting bij het lopende thema in prentenboeken te voorzien. Door de bewuste schoolkeuze voor een 'computerklas' integreren de leerkrachten de ICT-mogelijkheden weinig in het speelleeraanbod.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers verzamelen zowel eigen observatiegegevens als informatie voor het kleutervolgsysteem om de ontwikkeling van alle kleuters in kaart te brengen. Daarnaast maakt het team van de kleuterafdeling ook gebruik van genormeerde testen om het beeld over de schoolrijpheid van de kinderen te bevestigen.

Om te komen tot een volledige beeldvorming van elke kleuter ontwikkelde het team van de kleuterafdeling een eigen kindvolgsysteem. Twee keer per jaar vullen de kleuteronderwijzers dit kindvolgsysteem in. Meerdere taalontwikkelingsaspecten zijn erin opgenomen. Wereldoriënterende vaardigheden komen er ook in voor.
Het kindvolgsysteem hanteert een ander ordeningskader dan het leerplan en laat slechts in beperkte mate toe om na te gaan welke van de vooropgestelde doelen een kleuter bereikt. Ook de verwachtingen voor de specifieke leeftijdsgroepen zijn niet duidelijk geëxpliciteerd. Dit bemoeilijkt een objectieve beoordeling en een heldere kijk op de taalontwikkeling over de jaren heen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers kennen hun kleuters goed en kunnen zich een vrij globaal beeld van de beginsituatie van de kleuters vormen. De frequente (informele) contacten tussen teamleden, de overgangsgesprekken op het einde van het schooljaar, de observatiegegevens en de informatie uit het volgsysteem dragen hiertoe bij.

De kleuteronderwijzers zijn intens begaan met de kinderen. De klasleerkracht neemt de preventieve basiszorg op zich. Waar nodig voorziet een zorgleerkracht in verhoogde zorg. Dit gebeurt na informeel overleg met de klasleerkracht of na het formuleren van een zorgvraag tijdens het zorgoverleg. Het zorgteam neemt de vragen van de kleuteronderwijzers ernstig tijdens de besprekingen en zoekt steeds in overleg naar doeltreffende ondersteuning voor ontwikkelingsvertraagde kleuters.

De zorgcoördinator volgt hulpvragen op, bevestigt en ondersteunt de kleuteronderwijzers en de zorgleerkrachten in hun zoektocht naar passende interventies en hulpmiddelen en verzorgt de externe contacten.

Begeleiding
Sociale en emotionele begeleiding
School- en klasklimaat
Sociale vaardigheden

Alle leerkrachten slagen erin een stimulerend pedagogisch klimaat te creëren waarin de kleuters zich veilig voelen. Alle kleuteronderwijzers hanteren een positief stimulerende onderwijsstijl waardoor de kinderen optimale kansen krijgen om vanuit hun eigen beleving te communiceren, te leren en te ontwikkelen.

Het is opvallend dat alle leerkrachten sterk begaan zijn met het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Zowel de kleuteronderwijzers als de zorgleraren begeleiden kinderen met sociaal-emotionele en/of gedragsproblemen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands met de leerlingen in voldoende mate. Dit blijkt duidelijk uit de evaluatiegegevens van de toetsen uit het onderwijsleerpakket en de genormeerde toetsen. Doordat de onderwijzers de onderwijsleerpakketten consequent gebruiken, is een graduele opbouw en een onderwijsaanbod met aandacht voor alle domeinen gegarandeerd.

Curriculum	Het schoolteam baseert zich voornamelijk op onderwijsleerpakketten om gradatie en continuïteit in het onderwijsleeraanbod te garanderen. Door vrij consequent het onderwijsleerpakket te gebruiken, verzekeren de onderwijzers in aanzienlijke mate de volledigheid van het aanbod. Deze werkwijze biedt ook voldoende garanties voor evenwicht tussen de verschillende domeinen en voor verticale samenhang over de groepen heen.
Onderwijsaanbod	Voor het eerste leerjaar is er een pakket dat focust op het aanvankelijk leesonderwijs.
<i>Referentiekader</i>	Diverse outputgegevens zoals de resultaten van de externe toetsen van de onderwijzers, de methode- en eigen toetsen en het leerlingvolgsysteem wijzen erop dat de leerlingen de eindtermen bereiken.
<i>Planning</i>	Intuitief hebben de meeste onderwijzers aandacht voor de integratie van sommige taalactiviteiten in andere leergebieden. Voornamelijk met de leergebieden muzische vorming en wereldoriëntatie zijn in alle klassen sporen van horizontale samenhang herkenbaar.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Vooraf op schoolniveau zijn er heel wat waardevolle initiatieven om het leesplezier bij de leerlingen te stimuleren. Voor spreken en luisteren volgen de leerkrachten meestal de activiteiten van de onderwijsleermethode. In enkele groepen zijn er daarnaast nog extra spreekkansen voorzien.
<i>Samenhang</i>	Het aanbod spelling is doorgaans gebaseerd op de onderwijsleermethode maar niettemin is in enkele klassen een uitgesproken aandacht voor deze taalcompetentie duidelijk merkbaar.
<i>Brede harmonische vorming</i>	Verschillende onderwijzers dagen hun leerlingen uit tot functioneel en creatief schrijven van verschillende tekstsoorten vanuit motiverende contexten.
<i>Actief leren</i>	Via contractwerk krijgen de leerlingen kansen om de leerstof op een gevarieerde manier in te oefenen.
	De aandacht voor een actief leerproces is sterk leerkrachtafhankelijk. Niet alle onderwijzers hanteren doelgericht interactieve werk- en groeperingsvormen die de betrokkenheid van de leerlingen vergroten.
Curriculum	De onderwijzers voorzien in ruim voldoende onderwijstijd om met hun leerlingen de eindtermen te bereiken.
Onderwijsorganisatie	De leerlingen krijgen onderwijs in een gestructureerde leeromgeving.
<i>Onderwijstijd</i>	In meerdere klassen zorgt een vrij strak klasmanagement voor een uitgesproken leerkrachtgestuurd onderwijs. Dit beperkt soms de spreekkansen en het zelfinitiatief van de kinderen.
<i>Klasmanagement</i>	
Materieel beheer	Het beleid voorziet in de noodzakelijke en de aanvullende leermiddelen die bij de methode horen.
Uitrusting	Het boekenaanbod voldoet maar is in verschillende klassen soms wat gedateerd.
<i>Leermiddelen</i>	Ook de inrichting van sommige klasbibliotheken is weinig uitnodigend.
	Alle klassen beschikken over een digitaal bord. Het biedt in alle groepen extra kansen om inhouden te illustreren en om de voortgang van de les te ondersteunen.
	Door de bewuste keuze voor een 'computerklas' zijn de kansen om in de eigen klas zelfstandig te oefenen en te leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving veeleer beperkt.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Op basis van zowel methodegebonden als genormeerde toetsen (voor spelling en technisch lezen) peilt de school naar de vorderingen die de leerlingen ten aanzien van deze taalaspecten maken. Daarnaast participeren de oudste leerlingen jaarlijks aan de netgebonden eindtoets. Deze evaluaties staan vooral in functie van de controle of de leerlingen de aangeboden doelen bereiken. Vanuit deze resultaten en bijhorende foutenanalyses voorzien alle leerkrachten aangepaste remediëring- en verrijkingstaken. Voor de evaluatie van spreken en luisteren zijn er zowel op klas- als op schoolniveau weinig vastgelegde criteria of aandachtspunten. Hierdoor is een duidelijke beeldvorming over de communicatieve vaardigheden van de leerlingen niet evident. De genormeerde toetsen voor spelling en technisch lezen registreert het team van de lagere afdeling in het leerlingvolgsysteem. Dit laat toe de ontwikkelingsevolutie van een leerling voor deze taalaspecten over de verschillende leerjaren heen systematisch op te volgen. Informatie over de andere taalvaardigheden is in het leerlingvolgsysteem niet opgenomen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers hebben een vrij duidelijk beeld op de schoolloopbaan, de sociale situatie en de ontwikkeling van de leerlingen. De vele informele overlegmomenten en de kleinschaligheid van de school dragen hiertoe bij. Conform de zorgvisie is ook in de lagere afdeling de klasleerkracht de eerste verantwoordelijke voor de zorg. Op basis van observaties en naar aanleiding van de analyse van de toetsresultaten plannen zij remediëring of differentiatie voor groepjes of individuele leerlingen. Meest voorkomend zijn vormen van binnenklasdifferentiatie zoals tempodifferentiatie en differentiatie in de hoeveelheid leerstof. Alle teamleden kunnen indien nodig een beroep doen op aanvullende klasondersteuning van een zorgleerkracht. Deze (meestal) klasinterne ondersteuning maakt het mogelijk om te werken met kleinere groepen en gericht te differentiëren. Tijdens structurele overlegmomenten (eventueel met externen) komt de noodzakelijke verhoogde zorgondersteuning van de bepaalde leerlingen aan bod. Het leerlingvolgsysteem biedt een duidelijk overzicht welke ondersteunende en zorgverstrekende acties er plaatsvonden. Voor leerlingen met specifieke noden voorziet het schoolteam indien nodig in een aangepast leertraject. Hierbij zijn de ervaring en de deskundigheid van de zorgcoördinator een belangrijke troef.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Alle domeinen komen evenwichtig aan bod en de meeste leerkrachten streven naar samenhang met een aantal andere leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's. Daarnaast is de aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs betekenisvol.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Na een grondige vergelijking met de doelen van het leerplan koos de lagere afdeling enkele jaren geleden voor een onderwijsleerpakket om de leerplandoelen te bereiken. De onderwijzers stemmen hun jaarplanning grotendeels af op het aanbod uit de focusthema's van het onderwijsleerpakket. In enkele klassen schrappen de onderwijzers één focusthema maar dit heeft weinig of geen invloed op de realisatie van de leerplandoelen van de betreffende klasgroep.

Voor de concretisering van het aanbod laten de onderwijzers zich eveneens inspireren door divers bronnenmateriaal.

De meeste onderwijzers slagen er in om op klasniveau een evenwichtig en volledig aanbod voor de verschillende domeinen te realiseren. Analyse van de planningsdocumenten en het leerlingenwerk toont aan dat het aanbod voor alle domeinen voldoende garantie biedt voor de realisatie van de eindtermen. Voor verticale samenhang binnen het leergebied verwijzen alle onderwijzers naar het onderwijsleerpakket. Doordat allen zich vrij strikt houden aan de planning van de lessenreeksen per jaarklas is er voldoende klasoverstijgende samenhang en continuïteit.

Verschillende initiatieven illustreren dat alle onderwijzers streven naar werkelijkheidsgericht onderwijs. Zo zijn er onder andere de themagebonden uitstappen of meerdaagse extra-murosactiviteiten, de samenwerking met externe 'experts', de aandacht voor actualiteit en de activiteiten in het kader van verkeerseducatie.

In verschillende klassen gaat er aandacht naar de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en geven de leerkrachten tips en richtlijnen om de leerstof zelfstandig te verwerken. Attitudinale doelen komen expliciet aan bod in het klasoverstijgend jaarproject 'Madame Lumière'.

De kansen voor actief leren vertonen een wisselend beeld. Enkele onderwijzers organiseren werkvormen die kinderen aanzetten om zelfstandig of in groepswerk de leerinhouden te verkennen en te verwerven. Andere onderwijzers hanteren vooral een frontale klassikale aanpak. Ze volgen vaak strikt de opdrachten in het werkboek van de kinderen. Dit houdt het gevaar in om te evolueren naar papieren wereldoriëntatie, waarbij kinderen weinig kansen krijgen om actief te exploreren en te experimenteren.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Alle onderwijzers besteden voldoende onderwijstijd aan het leergebied. In alle groepen heeft de integratie van ICT-toepassingen en ICT-vaardigheden in de lessen wereldoriëntatie nog ruime groeikansen.

De geobserveerde lessen tonen soms weinig kenmerken van een krachtige leeromgeving. Soms missen ze uitdagingen die leerlingen stimuleren om hun wereld op een actieve manier te onderzoeken, om te experimenteren en mogelijke verklaringen te formuleren. Soms overweegt de invulling van het werkboek op actief, zelfontdekkend leren.

Verschillende leerkrachten organiseren wel momenten waarop leerlingen mogen samenwerken.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over de nodige materialen om de lessen te stofferen. De klassikale ondersteuningskaders voor tijd en ruimte vertonen voldoende gradatie. Het functioneel en dynamisch aanwenden van tijd- en ruimtekaders gebeurt in sommige klassen nog vrij weinig.

Alle klasleerkrachten wenden het interactief schoolbord zinvol aan.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De meeste onderwijzers gebruiken de methodetoetsen om de leerinhouden van het basispakket te evalueren. Door de methodiek van 'open en gesloten boekevaluatie' hebben ze aandacht voor een voldoende brede evaluatie. De meeste onderwijzers hebben ook voldoende oog om buiten kennis ook vaardigheden, processen en attitudes te toetsen of te observeren.

Het schoolteam doet nog geen beroep op gestandaardiseerde tests om de effecten van het onderwijs te meten.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

De cijfermatige beoordeling in de rapportering is hoofdzakelijk gericht op de verworven kennis van de kinderen. De ouders hebben weinig zicht op de verworven inzichten en vaardigheden binnen dit leergebied en de verschillende

domeinen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het team van de lagere afdeling brengt de beginsituatie van de leerlingen voor wereldoriëntatie nog niet in kaart. De onderwijzers vertrouwen erop dat de leerlingen de (leerplan)doelen van de voorgaande leerjaren bereikt hebben. In observaties en in de leerlingendossiers zijn weinig of geen gegevens te vinden over aspecten van wereldoriëntatie.

Alle leerkrachten zorgen voor een veilig klasklimaat en hebben oog voor het welbevinden van kinderen, als basisvoorwaarde voor ontwikkeling. Ze stimuleren respect en wederzijds begrip.

Differentiëren naar interesse, talenten, werkvormen of doelen is nog minder gebruikelijk bij de aanpak van dit leergebied.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op vrij systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dit blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruik maakt van de analyses van deskundigen en dat ze meestal rekening houdt met de opmerkingen van leerlingen en personeel. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt (o.a. procedure aankoop- en indienststellingsbeleid), andere verbeteringen zijn structureel gepland (o.a. nieuwbouw toiletten).

Het inspectieteam bezocht alle locaties van de leer- en werkomgeving van de instelling. Tijdens dit bezoek ter plaatse stelt de onderwijsinspectie vast dat alle locaties geschikt zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen in grote mate overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt.

Verder stelt de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting ook vast dat de sanitaire installaties op de speelplaats verouderd en onaangepast zijn. Ze zijn ook niet ingericht conform de regelgeving. De instelling kan echter aantonen dat heel binnenkort de bouw van een nieuw toilettengebouw zal starten.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze de tekorten opspoot en wegwerkt en de realisatie van tussentijdse oplossingen, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Hoewel de evaluatiepraktijk van de school nog niet stoelt op een duidelijke en transparante visie verloopt de evaluatie voor de meeste leergebieden vrij doelgericht. Het team maakte hierover duidelijke afspraken of gebruikt de evaluatie aangereikt vanuit de onderwijsleerpakketten. Zo is het voor iedereen voldoende duidelijk welke observaties, genormeerde toetsen, methodegebonden toetsen en (eind)toetsen de school hanteert. Het schoolteam stelt als doel van haar evaluatiepraktijk na te gaan of de leerlingen het onderwijsaanbod behalen en de ontwikkeling en vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen. De evaluatiepraktijk richt zich momenteel nog te vaak op het vaststellen en bijsturen op leerlingniveau en in mindere mate op het procesmatig aanpakken van de vaststellingen op schoolniveau.
- Ondersteuning** Het schoolteam hanteert een aantal structuren en procedures om de evaluatiepraktijk te ondersteunen. Zo ondersteunen de onderwijsleerpakketten voor de leergebieden Nederlands, wiskunde en wereldoriëntatie grotendeels de beeldvorming van de onderwijseffecten. Voor de leergebieden Nederlands en wiskunde in de lagere afdeling ondersteunen een beperkt aantal gestandaardiseerde tests (van vooral eerder technisch-cognitief gerichte aspecten) de beeldvorming. Deze bevestigen meestal de eigen bevindingen van de leerkrachten. In samenspraak met de zorgleerkrachten hanteren de onderwijzers deze data om een leerlingondersteunende werking op te starten. De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling krijgt vorm en inhoud door losse en gerichte observaties bij activiteiten en door (klas)screenings. Deze evaluatiegegevens vormen de basis om de kleuters in hun ontwikkelingsproces te ondersteunen. Op het einde van de kleuterafdeling neemt het team een gestandaardiseerde test af over lees- en rekenvoorwaarden.
- Doeltreffendheid** De leerlingenevaluatie is onderwerp van overleg en leidt tot hulpverlening. In die zin is de evaluatiepraktijk doeltreffend. Ook voor de leergebieden met een onderwijsleerpakket kan de evaluatie als doeltreffend bestempeld worden. De klasleerkrachten beschouwen deze terecht als valide en betrouwbaar. Niettemin heeft het schoolteam nog niet de gewoonte de validiteit van haar evaluatiepraktijk in vraag te stellen. De leerkrachten hebben hierdoor weinig zicht op de sterktes en zwaktes van de totale evaluatiepraktijk.
- Ontwikkeling** Het schoolteam investeerde de voorbije jaren niet systematisch in de ontwikkeling van haar evaluatiepraktijk. Enkele persoonlijke initiatieven niet meegerekend, was er slechts in beperkte mate expliciete aandacht voor het verhogen van de expertise inzake evalueren.

4.2 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** Het schoolteam hecht veel belang aan een goede communicatie met de ouders. Mondelinge en schriftelijke communicatie over de vorderingen van de kinderen sluiten daarbij aan. Hoewel de school niet over een uitgeschreven visie op rapportering beschikt, sturen een aantal gezamenlijke inzichten de rapporteringspraktijk aan. Ook bij de vernieuwing van het rapport reflecteerde het team niet uitdrukkelijk over de visie op rapportering. Het schoolteam koos voor een 'zachte evaluatie' bij muzische vorming en lichamelijke opvoeding. Daarbij geven een symbool en een omschrijving van observaties de appreciatie weer. Voor meer cognitieve leergebieden behoudt het schoolteam een cijferquotering. Een kleur naast het cijfer verduidelijkt wat de leerkracht vindt van de score.
- Ondersteuning** Het hele schoolteam investeert duidelijk in goede mondelinge contacten met de ouders. Dit gebeurt frequent tijdens ontmoetingen aan de schoolpoort en geregeld ook tijdens infomomenten en bij oudercontacten. Tijdens deze oudercontacten geven de kleuteronderwijzers informatie en toelichting over een aantal ontwikkelingsaspecten. Verschillende kleuteronderwijzers communiceren ook geregeld in een themabrief over het (komende) thema. Met uitzondering van het eerste leerjaar informeren de onderwijzers van de lagere afdeling de ouders vier maal per jaar over de ontwikkeling van hun kind. De twee tussentijdse rapporten omvatten de evaluatie van een aantal domeinen van de leergebieden Nederlands en wiskunde aangevuld met Frans in de derde graad. De twee 'grote' rapporten geven een beeld van de evaluatie van de leerstof van alle leergebieden. Bij de evaluatie van de verschillende domeinen van muzische vorming beoordelen de onderwijzers zowel het proces als het product met een waardenschaal van één tot vier symbolen. Voor de beoordeling van lichamelijke opvoeding en attitudes voorziet het team van de lagere afdeling in een afzonderlijk rapport. Op het attituderapport is er ook ruimte voor zelfevaluatie door het kind. In het eerste leerjaar ontvangen de ouders pas na een vijftal maanden een eerste cijferrapport.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam gaat ervan uit dat de aangepaste rapportering tegemoet komt aan de verwachtingen van de ouders. Ze heeft de doeltreffendheid van haar rapporteringspraktijk echter nog niet nagegaan. Ze bracht de sterktes en zwaktes van het huidige rapporteringssysteem nog niet in kaart. Hoewel het schoolteam de voorbije jaren betekenisvolle aanpassingen aan de rapporten doorvoerde, is de rapporteringspraktijk nog te weinig onderwerp geweest van interne evaluatie.
- Ontwikkeling** Het is duidelijk dat het schoolteam openstaat voor ontwikkeling. Het schoolteam doet immers waardevolle inspanningen om tegemoet te komen aan nieuwe verwachtingen qua rapportering. Door de vrij recente aanpassingen aan de rapporteringspraktijk probeert het dit tot uiting te brengen. Professionalisering betreffende rapportering is alsnog minder aan de orde. Het schoolteam benut voornamelijk de eigen expertise om de kwaliteit van de rapporteringspraktijk te verhogen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Een ervaren en plichtsbewuste directeur vormt samen met een toegewijde zorgcoördinator de ruggengraat van het schoolbeleid. De directeur die eveneens als coördinerend directeur van de scholengemeenschap optreedt, is verantwoordelijk voor de organisatorische aspecten van het schoolleven. De zorgcoördinator ontfermt zich over de pedagogisch-didactische aangelegenheden. Zij vormt de brug tussen het beleid en de uitvoering op de klasvloer.
- Samen voeren ze een doelgericht en efficiënt beleid afgestemd op een gestructureerde leer- en leefomgeving voor de kinderen en de leerkrachten. Beiden gaan zorgzaam en respectvol om met de leerlingen, het personeel en de ouders.
- De nauwe betrokkenheid van het beleidsteam bij het dagelijkse schoolleven laat toe de werking van nabij op te volgen en in te grijpen indien de vooropgestelde afspraken niet worden nageleefd.
- Uitdrukkelijk sturing geven en gerichte druk uitvoeren bij het realiseren van vooropgestelde pedagogisch-didactische doelen komt nog weinig voor. Een ervaren en plichtsbewuste directeur vormt samen met een toegewijde zorgcoördinator de ruggengraat van het schoolbeleid. De directeur die eveneens als coördinerend directeur van de scholengemeenschap optreedt, is verantwoordelijk voor de organisatorische aspecten van het schoolleven. De zorgcoördinator ontfermt zich over de pedagogisch-didactische aangelegenheden. Zij vormt de brug tussen het beleid en de uitvoering op de klasvloer.
- Samen voeren ze een doelgericht en efficiënt beleid afgestemd op een gestructureerde leer- en leefomgeving voor de kinderen en de leerkrachten. Beiden gaan zorgzaam en respectvol om met de leerlingen, het personeel en de ouders.
- De nauwe betrokkenheid van het beleidsteam bij het dagelijkse schoolleven laat toe de werking van nabij op te volgen en in te grijpen indien de vooropgestelde afspraken niet worden nageleefd.
- Uitdrukkelijk sturing geven en gerichte druk uitvoeren bij het realiseren van vooropgestelde pedagogisch-didactische doelen komt nog weinig voor.
- Visieontwikkeling** Deze familiale school profileert zich als een onderwijsinstelling die streeft naar kwaliteitsvol onderwijs voor alle kinderen. Intuïtief is het pedagogisch project van de school in grote lijnen richtinggevend bij het nastreven van dit vooropgestelde doel.
- Het schoolteam heeft echter nog niet echt de gewoonte om bij de uitwerking van schoolprioriteiten eerst te investeren in een gelijkgerichte visie op basis van onderwijskundige inzichten.
- Besluitvorming** De kleinschaligheid van de school bevordert in sterke mate het veelvuldig (formeel en informeel) overleg tussen teamleden en draagt ertoe bij dat zowat alle leerkrachten nauw betrokken zijn bij elkaars werk.
- Daarnaast streven zowel de directeur als de zorgcoördinator naar een open communicatie en een democratische besluitvorming.
- Tijdens de informele overlegmomenten, studiedagen en personeelsvergaderingen is er ruimte voor inhoudelijke inbreng van de teamleden en creëert het beleidsteam een breed draagvlak voor organisatorische en pedagogisch-didactische beslissingen. Veel van deze beslissingen verankert

het schoolteam formeel in transparante schoolafspraken.
De leerlingen krijgen inspraak via de leerlingenraad.

Kwaliteitszorg Door de afname van genormeerde tests en externe toetsen neemt het schoolteam voldoende initiatieven om de onderwijskwaliteit te bewaken. Daarnaast voert het een aantal tevredenheidsonderzoeken uit. In de school is er echter nog geen cultuur van systematische en doelgerichte kwaliteitszorg aanwezig die erop gericht is om verschillende aspecten van de schoolwerking grondig te evalueren en eventueel bij te sturen. Het cyclische proces van gegevens verzamelen en analyseren met het oog op het implementeren van een beperkte selectie prioriteiten is duidelijk nog geen gewoonte. Het schoolteam engageert zich wel om prioriteiten uit te werken. Deze zijn echter niet vervat in een gefaseerde langetermijnplanning.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert verschillende acties die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Het schoolteam heeft in zekere mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In beide afdelingen leveren de leerkrachten degelijke inspanningen om een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod te voorzien voor Nederlands en wereldoriëntatie.
- In de kleuterafdeling is de thematische werking doordacht en gericht op een geïntegreerd onderwijsaanbod dat aansluit bij de leefwereld van de kleuters.
- De onderwijzers in de lagere afdeling zetten sterk in op de uitbouw van het leesonderwijs en het leesplezier.
- De leerkrachten leveren in beide afdelingen inspanningen om een kwaliteitsvolle basiszorg aan te bieden.
- Het schoolteam beschikt over een aantrekkelijke en verzorgde schoolinfrastructuur en een ruim aanbod aan hedendaagse ontwikkelingsmaterialen en leermiddelen die de realisatie van de onderwijsdoelstellingen bevorderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam zorgt voor een gestructureerd en stimulerend pedagogisch klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de leerlingen.
- De teamleden nemen heel wat initiatieven om ouders zowel formeel als informeel te informeren over de evolutie van kinderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De goede samenwerking tussen de directeur en de beleidsondersteuner is een onmiskenbare meerwaarde voor het schoolbeleid.
- Het beleidsteam hanteert een open democratische leiderschapsstijl en een participatieve besluitvorming.
- Het beleidsteam zorgt voor de nodige ondersteuning en structuren om kwaliteitsvol onderwijs uit te bouwen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerkrachten van de kleuterafdeling kunnen de evaluatiepraktijk optimaliseren door de samenhang tussen het kindvolgsysteem en het leerplangericht aanbod te verhogen.
- De kleuteronderwijzers kunnen het risico op didactische vervroeging bij schrijfmotorische oefeningen zorgvuldig bewaken.
- De onderwijzers van de lagere afdeling kunnen een aanpak nastreven die minder leerkrachtgestuurd is en het zelfinitiatief van de kinderen minder beperkt.
- In de lagere afdeling kan het actief en onderzoekend leren bij wereldoriëntatie meer kansen krijgen.
- De lagere afdeling kan de integratie van ICT-toepassingen en ICT-vaardigheden tijdens het lesgebeuren optimaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan een duidelijke en expliciete visie ontwikkelen en de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk onderzoeken.
- Het schoolteam kan de doeltreffendheid van de vernieuwde rapportering nagaan en de sterktes en zwaktes ervan in kaart brengen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De ontwikkeling van een gefaseerd prioriteitenplan kan de implementatie van een doordachte selectie prioriteiten gunstig beïnvloeden en bijdragen tot vernieuwingen in de klas- en schoolwerking.
- Het beleidsteam kan meer expliciet sturen om de realisatie van vooropgestelde doelen tot op de klasvloer op te volgen en te begeleiden.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Philippe DECRUYNAERE de inspecteur-verslaggever	Hans LIBBRECHT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	